

מילים נפרדות

מליטאית: סיון בסקין

לאחד מסרטיו של במאי הקולנוע האוונגרדי האמריקאי המפורסם ממוצא ליטאי, המשורה, האמן, האוצר יונאס מקאס (1922-2019) יש שם יפה: "ככל שהתקדמתי, ראיתי מדי פעם הבזקים קצרים של יופי" (As I Was Moving Ahead Occasionally I Saw Brief Glimpses of Beauty). כדי להתפעל בעולם הזה, ולו בקצה העין, מאותו יופי מטורף, לא די בטכניקה חיצונית ופנימית, ברמת הרגישות הנחוצה ובפתיחות לעולם. כדי להתפעל מאותו אור של נס מתחולל, צריך גם מזל.

כאשר אנו מדברים על יונאס מקאס, המזל הנדרש כדי לראות את יפי העולם אין משמעו חיים קלים. ההפך הוא הנכון. האמן נולד ב-1922 בכפר קטן בצפון ליטא, סְמֵנישקָס, וחווה בשלב מוקדם למדי את אבדן הבית. הוא היה בן שבע עשרה כשברית המועצות כבשה את ליטא. היום שבו קיבל במתנה את מצלמתו הראשונה היה היום שבו מולדתו נחרשה בידי טנקים סובייטים. על פי מקאס עצמו, הוא ניסה לצלם כמה תמונות של הטנקים שחלפו על פניו, אך החיילים החרימו את מצלמתו, שלפו את הפילם והשליכו את הכול על האדמה. מאוחר יותר חווה את הכיבוש הגרמני. בסופו של דבר, הוא ואחיו אדולפאס נאלצו לעזוב הכול ולברוח. בעודם מתקדמים אל המערב הם נפלו בידיהם של הנאצים ונכלאו למשך שמונה חודשים במחנה העבודה באַלמסהוֹרן, גרמניה. אחרי גרמניה הדרכים הובילו את יונאס ואת אחיו לניו יורק, שם הם השתקעו. בניו יורק הוא קנה את המצלמה הראשונה שלו והחל לתעד את תמונות חיי היומיום שלו.

הפרידה הכפויה מליטא ומסמנישקס הותירה סימן בל-ימיחה בהשקפת עולמו וביצירתו של האמן. באין לו יכולת לשוב פיזית לסמנישקס מכורתו, הוא הרבה לחזור אליה ביצירתו. גם כאשר התרועע ויצר עם איקונות העולם המודרני כגון אנדי וורהול, שאותו לימד מקאס לצלם את סרטיו הראשונים, או ג'ון לנן ויוקו אונו, שאת ירח הדבש שלהם צילם, נצר יונאס מקאס את הזיכרון על הכפר הליטאי העתיק ועל אנשים פשוטים החיים בקרבת האדמה והטבע. הזיכרון הזה הוביל את היוצר לחפש אמת ביומיום שלו עצמו ושל אחרים. לכך אפשר לייחס את תשומת הלב שלו לרגע הנוכחי, את השאיפה לחוות אותו, לחוש אותו, לתעד אותו.

יונאס מקאס נהג לומר שבעולם יש הרבה מאוד כאב וגיהינום, ועל כן אינו רוצה להרבות כאב ביצירתו. כמי שחווה בעצמו את הזוועות של מלחמת העולם השנייה, כיוצר קולנוע הוא בחר לראות סביבו לא מוות, כי אם חיים ושמחה. תשומת הלב לרגע הנוכחי והרצון לחוות אותו, להלל אותו, לסגוד לו ולרקוד לו, תוך חגיגת החיים, הם כרטיס הביקור של מקאס, אחד מיוצרי הקולנוע האוונגרדיים החשובים ביותר

בארה"ב. בעת קריאת שירתו קל להתפעל מכך שבדומה ליצירת הקולנוע, גם כאן חשובה למחבר תשומת הלב לרגע, אם כי בכתיבתו הוא אינו נמנע לפעמים מדבר גם על חוויות כואבות, ספקות, בלבול, עצב, לבטים. ובכל זאת, בהקשר הרחב יותר החוויות האנושיות הללו מוצגות לעתים בשירתו לא כדרמטיות, טרגיות או מתנדנדות על הגבול, אלא יותר כחלק בלתי נפרד מהיומיום, שנכלל בצורה הרמונית בתוך פסיפס של חוויות שונות ומשונות, המרכיבות למעשה את גלגל החיים. הוא חוזר על עצמו, מסתובב במקום, נמשך למקומות, לשמות ולאנשים, וחוזר כל העת אל הילדות, אל ההתבגרות, אל העלומים, אל ההתחלה שבה הכול התחיל ושבה הכול ייגמר.

הן בעבודותיו של מקאס בקולנוע, הן בשירתו אנו מוצאים הבזקים מונצחים של יפי החיים. המחבר אינו מנסה ליצור דרמה יתרה, ואף לא ללמד או לייצר רצינוליזציה או נרטיב מלאכותי. יצירותיו הפרגמנטריות מגיבות באופן מסתורי לכאוס של העולם הזה, אך הן עושות זאת באמצעות מגע יפה, קליל, פשוט בהוויה האנושית היומיומית. הוא לא רק מסוגל לראות את הבזקי היופי של העולם הזה, אלא אף להנציח אותם, מבלי לכבותם. בקטע השיר המכונה "ביער", שראה אור ב־1967, הוא כתב:

ולעתיים / נְדִירוֹת, / טְפוֹת / אֹר / נְתָ- / זוֹת, / כְּמוֹ / נִיצוֹר- / צוֹת

יצירתו של יונאס מקאס גם היא ניתזת כטיפות אור, שזורקות פתאום אור כזה על הכול — אור שבו גם חייך שלך וגם חיי סובביך נפתחים בן־רגע כמתנה מופלאה. מתנה שאתה מרגיש שלא הרווחת ביושר, ולכן אתה אסיר תודה עליה. לפני כמה שנים נוכחתי לדעת עד כמה אנשים מכירים טובה לאמן החיים הייחודי הזה, כשהזדמנתי להתקהלות המונית, שהוקדשה לפרידה ממנו. בתחילת 2019 הלך יונאס מקאס בן התשעים ושבע לעולמו. באותה עת התארגן בוולנה מופע שבו השתתפו אנשים צעירים רבים, וכולם הצטרפו לאחד מאלתורי הג'אז המעניינים והמופלאים ביותר ששמעתי אי פעם. באולם המלא עד אפס מקום, שבו התאספו באופן ספונטני אנשים שבאו לכבד את זכרו, שררה אותה הבנה הדדית, אותו קשר, אותה לכידות ייחודית, ששם המדויק ביותר יכול להיות — אור. יונאס מקאס ראה ביצירתו את הבזקי היופי ואסף את כולם למעננו. אותו אור ואותם גילויי יופי של העולם ממשיכים להאיר, אף על פי שִׁקְבוֹ עבור היוצר עצמו.

אושרה קזילונייטה

(משוררת, סופרת ובעלת תואר ד"ר לפילוסופיה)

וְאִין רוּחַ, אִין קוּל. שְׁתִּיקָה.	בְּשָׁמִי הַטִּילִיּוֹת בְּרַעְדָּם.	אֲנִי שׁוֹכֵב וּמְאֲזִין,	חֶלֶק א': תְּמוֹנוֹת 1
רַק מִהֲמַעֲגָן – צָלִיל סִירָת מְנוּעַ רְחוּקָה, רְחוּקָה.	4 זוּ רַק תְּמוֹנָה,	אֵיךְ טְפוֹת הַגָּשֶׁם מִתְפַקְעוֹת	בְּאֲמַצֵּעַ הַנְּהָר עוֹמֵד אָדָם.
6 עַל גְּדַת הַנְּהָר אָדָם יּוֹשֵׁב.	רַק הַשָּׁמַיִם תִּמְשִׁיךְ בֵּין שִׁפְתָי הַנִּחַל לְבָעֵר,	עַל רִצְפַּת הַחֲצָר, כְּאֵלוֹ הַגָּשֶׁם יּוֹרֵד לְתוֹךְ הַנֶּפֶשׁ עֲצָמָה.	נְדָמָה שְׁלֹא מְטָרִיד אוֹתוֹ שׁוֹם דָּבָר – עוֹמֵד שְׁלוֹ, צוֹפֵה לְלֹא נִיעַ
הוּא צוֹפֵה בְּרִקְיעַ הַמְּשִׁתָּקֶף,	רַק. 5 בְּצִהְרִי הַשָּׁמַיִם הַלְּבָנִים	3 בְּעֵמֶק צֵלוֹ שֶׁל הַגֶּן יּוֹשֵׁב אָדָם.	גִּיעַ אֵיךְ זַע הַמְּצוֹף, אֵיךְ צָף עֶרְפֶּל.
בְּתַנּוּעוֹת הָעֵשֶׂב הַדָּק.	לוֹהֵטוֹת סִירוֹת דּוֹמָמוֹת.	הוּא צוֹפֵה בְּרִטֹט עֲצִי הַתְּפוּחַ בְּחָם,	2 וְשׁוֹב גָּשֶׁם יּוֹרֵד.
וְאִזּוֹ שׁוֹב מְרִים אֶת עֵינָיו לְמַרְחָק.	כֶּךְ יּוֹשֵׁב אֲנִי,		

לִילָה	הוא הִיחִיד	נוֹפֵל,	חֶלֶק ב':
מֵאַחַר,	אֲשֶׁר נִשְׁמָע,	נוֹפֵל,	בִיעֵר
		כְּמוֹ	1
אֲנִי	אֲנִי	מְצוֹלוֹת	גַּם
עוֹמֵד,	רוֹאֶה	יָמִים,	אֲנִי
עוֹמֵד	פִּיֶצֶד	וְשׁוֹב	בַּיּוֹם
לְבַד.	נוֹפֵל,	אֲנִי	הֵהוּא,
	נוֹפֵל	עוֹמֵד	בְּאִמְצַע
2	כֹּל	עִירָם	שָׁבִיל
אֲנִי	הֶעֱבַר,	בֵּין	חַיִּינוּ,
מִחִפְשֵׁשׁ	מִרְגִּישׁ	חִפְצִים,	בְּחֶרֶשׁ
צוֹרוֹת	אֵיךְ כֹּל	בְּנִקְדָּת	עוֹ
חֲדָשׁוֹת,	מְלָה	הֵהִתְחַלָּה,	נִתְעִיתִי;
שִׁיתְנוּ,	נוֹסֶפֶת,	שׁוֹאֵל	כִּי
שִׁיתְנוּ	כֹּל תְּחוּשָׁה	הֵיכָן	מָאוֹר
לִי	וְכֹל	אֲנִי	נִתִּיב־אֶמֶת
לְחֶשֶׁף	תְּשׁוּקָה	וּמִי	בְּאִפֶּל
אֶת	שׁוֹב	אֲנִי,	הַטְּמָנוּ, ²⁶
כָּל זְכוֹרֹן	מִחֲזִירוֹת	וּמְנִסָּה	וְנִדְקַקְתִּי
נִסְיוֹנִי.	אוֹתִי,	וּמְנִי־	לְהִתְחִיל
צוּעֵד	אוֹתִי	סָה	הַכֹּל
וְצוּעֵד	לְהִתְחַלָּה	לְה־	מֵהִתְחַלָּה,
בְּלִי תַכְלִית	דְּחוּקָה,	אֲזִין	וְכֹל
אָנָּה	לְנֶצֶד־	אֵל	אֲשֶׁר
וְאָנָּה -	חוֹנֵי,	הַדְּמָמָה,	חֲשֻׁבְתִּי
רַק	לְתַבּוּסְתִּי	אֲבָל	וְחֻשְׁבְּתִי
כְּדִי	בְּטַעַם מֵר,	עֵמָקָם	שָׁהִיָּה
לְשׁוֹב,	כִּי	הָאֵינְסוּפִי	אֲנִי
וְכֹל	מִסְבִּיבִי	שֶׁל חִפְצִים	עֲצָמִי -
אֲשֶׁר	רַק		
בְּתוֹכִי			

26 לצורך ייצוג הציטוט מ"הקומדיה האלוהית" של דנטה השתמשתי כאן בתרגומו של זאב ז'בוטינסקי. הערת המתרגמת.

חֲדִירִים,	מֵאֲחֹרֵי	שָׁרְבֻטָּתִי,	נִקְרַע
אֲלֵמִים,	הַשְּׂאֵלָה,	וְשׁוֹב,	וְנִלְחַם,
		שׁוֹב	וְנִלְחַם
בְּקִנּוּנֵי	שֶׁ-	נִ-	כְּדֵי לְצַאת,
הַיְקוּם.	תְּשׁוּבָה	סִיתִי,	
	לְכָל		וְנוֹתַר
3	שְׂאֵלָה	שׁוֹב	לֹא חֲשׂוּף,
וְשׁוֹב	הִיא	וְשׁוֹב	לֹא
חֹזֵר,	רַק	רַק נְסִיתִי	נִשְׁמָע.
חֹזֵר	דְּמָמָה,	לְגִלוֹת	
וְשָׁב,	דְּמָמָה -	לְגִלוֹת	מִג־
וּמְנִסָּה,		מִשְׁמָעוֹת,	לֵת
וּמְנִסָּה	חֶסֶר	מְטָרָה	הַחַיִּים!
לְתִלְשׁ	אֲמוּנָה,	לֹא נִשְׁמָעַת	
מִתּוֹךְ	אֲנִי	שֶׁל	הָאֵם
עֲצָמִי,	עוֹד	הוֹיֵתִי -	רַק
מִתּוֹךְ	צוֹעֵד,		לְשׂוּא,
הַתּוֹךְ,		וְשְׂאֵלָתִי,	לְשׂוּא
אֵת כָּל הַסּוּד,	בְּלִי תַכְלִית	שְׂאֵלָתִי,	חֲשֵׁלְתִי
	וְנוֹגַע,	מֵאֲזִין	אֵת
כְּלוֹא	נוֹגַע	מִחֲדָשׁ	עֲצָמִי,
בְּתוֹךְ	וְנֶאֱחָז	לְדְמָמָה,	וְשִׁכְלֵלְתִי,
בְּדִידוֹת	בְּחִפְצִים	לְדְמָמָה,	צִלְלֵתִי,
לֹא	דוֹמָמִים -		צִלְלֵתִי
חֲדִירָה,		בְּלִי	לְעֵמֶק,
לֹא	בְּעֵין	לְדַעַת,	לְעֵמֶק,
חֲדִירָה,	קָרָה	שֶׁהַדְּמָמָה	צִלְלֵתִי,
	הֵם	לְעוֹלָם	
וּמִס־	חוֹדְרִים	לֹא תִשֵּׁב,	מֵעֲגָלִים
תִּבְּךְ	וְחוֹדְרִים		שֶׁהֲלוֹ
וּמִס־	וְ-	בְּלִי	וְגִדְלוֹ
תִּבְּךְ	וְ-	לְדַעַת,	מֵעֲגָלִים
בְּעֵמֶק	נִשְׂאָרִים	שְׂאִין	שֶׁגִּדְלוֹ
יַעַר.	נִשְׂאָרִים	שׁוֹם	בְּתוֹכִי
	בְּלֵתִי	דָּבַר	שָׁרְבֻטָּתִי,

הו,	עֲצָמָאִי	רַק	מְצָאֵתִי
טְעוֹת	יֹוֹתֵר,	כְּתָנוּ-	בְּסֻלְעִים
שְׁלִי,	הָאֵם	עָה,	אֵת
זו	חִפְשִׁי	כְּשִׁי-	הַמַּעֲיִן
טְעוֹת	יֹוֹתֵר,	רָה -	שְׁלִי
שְׁלִי,	וּמָמָה?		אֲשֶׁר
		כָּךְ	קָפָא
זֶה	וְאִי-	טִפֵּת	בְּצַפְיָה.
רֹאשִׁי,	נְ-	גִשָּׁם	וְלַפְעָמִים
רֹאשִׁי	נִי	נִגְרָת,	נִדְמָה
אֲמַלְלִי.	מִשִּׁיב.	נִגְרָת	לִי,
		מִתּוֹךְ עֲנָן	אֲנִי
4	עַל	נְפוּחַ,	כֵּה
הו	חֹף	לֹא	קָרוֹב
יְדִידִי,	חִלּוּמוֹתֵי,	בְּכַח	קָרוֹב
		עֲצָמָה	לְחֻפְצִים,
רְצִי-	צוּפָה	וְלֹא	שְׁאֲנִי
תִּי	אֲנִי	בַּחַם	רוֹעֵד,
לְתִלֵּשׁ	בְּגִשָּׁם	שֶׁל עֲצָמָה -	כְּשֶׁרָגְלִי
לְתִלֵּשׁ	וְצוּפָה	אֶךְ	נוֹגַעַת
מִתּוֹכִי,	בְּעֲצָמִי,	בְּלִתִּי	בְּאֲדָמָה.
מִלְבִּי	נוֹעֵץ	נִפְרָדָת	
מֵעַט	עֵינַיִם	מִשְׁנִיָּהֶם	הו,
אֶמֶת	בְּחֻפְצִים,	גַּם	בְּנֵי הָאָדָם,
	אֲנִי	יַחַד.	לֹא רָאִיתִי
או	וְהֵם	הו,	בְּכֶם
יְפִי,	מֵאֲחֻדָּים -	בְּמָה	יֹוֹתֵר
		אֶתָּה	מִכְפִּי
בְּאַצְבָּעוֹת	צוּפָה	שׁוֹנָה,	שְׁרָאִיתִי
עוֹרוֹת	בְּחֻפְצִים	הָאֵם	בְּחֻפְצִים -
מִמִּשֵּׁשׁ	וּבְעֲצָמִי	טוֹב	רָאִיתִי
אֵת	מֵאוֹתוֹ	יֹוֹתֵר,	אֶתְכֶם
דְּרָכֵי	הַמְּרַחֵק -	הָאֵם	
בְּסֻבָּךְ			
רְגִשׁוֹתֵי.			

5	החפצים	וקני	פעמים
אירופה,	או	הזמן	כה
הו,	את	זורמים,	רבות
את	שפת	מתמזגים.	נסיתי
עדין	הנשמות -		לצאת
זוהרת		הו,	אל
באור	אני	ידידי,	המרחב
עברה,	מנסה	לא	הצלול,
כמו	ומנסה	הלכתי	אך
תינוק.	להשתחרר	בעקבות	תעיתי
	מקנונית	גורלכם,	תעיתי
הו,	החפצים -		בעמק
את		ולא	הולך
סדקת	שאיי-	אתם	הולך
את כל	פות	בעקבות	ומרחיק.
ילדותי -	לבי	גורלי,	
	דוחקות	ואינני	שלוה
אני	אותי	יודע	נכרת
עד	הרחק	היכן	כעת
היום	והרחק,	אנחנו	בכל,
נושא		כעת,	כשאני
את	משבשות		מתבונן
חר-	את	איזה	מבפנים,
בותי,	קצבי	מרחק	
כל	וכל	או	רק
הזמן	העת	קרבה	נשמעת
מדביק,		קושרים	מוזיקת
מסדר,	מחזיקות	בין	הספרות
	אותי	כלנו,	הארקטית
מנסה	במרכז		
להשיג	החלל,	האם	אגריפה
אחידות		אנחנו	פון
כלשהי	ללא	דוברים	נטס-
לרפואה,	הבטחה.	את	היים
		שפת	

לְבַדִּי	הַרְחֹב	לְשׁוֹם דְּבָר	עֲקֻבִּיּוֹת
לְבַדִּי	כְּמוֹ	אֵין	כְּלִשְׁהִי.
עַם	סִכִּין.	מִשְׁמָעוֹת,	
עֲצָמִי,			הוּ,
	אֲנִי יוֹדַע	אֲנִי	זוֹ
וּמְנִסָּה	כִּי־צַד	תּוֹעָה	אֶתְ
לְהַבִּין	מִחַ-	לְבַדִּי	שְׁגֵרַמַּת
אֶת	זֵיק	בֵּין	לִי
הַכֹּל	מִעֲמֹד	חֲפָצִים.	לְהִיּוֹת
מִחֲדָשׁ,	וְעוֹד לֹא	לֹא עוֹ-	עַד
	הַתְּפָרְקֵתִי,	לֹא רַג	הַיּוֹם
מֵאֶפֶס,	עוֹד	לְדַבֵּר,	כְּמוֹ
מִחֲדָשׁ,	לֹא		רְסִיס,
מִזְקָנֹת	קָרִסְתִּי -		
בְּרֵאשִׁית -		רַק	לֹא
	צוֹפָה	נִחְנַק	מִתְאַיִם
כְּנוּיִי	בִּידִי,	נִחְנַק	לְשׁוֹם
גּוֹף,	בְּפִתּוּלֵי	תַּחַת	מִבְּנֵה,
פְּעֵ-	הַיְרִידִים -	שָׁמַיִם	נִשְׁרָף
לִים,		כְּבָדִים.	לְבַדִּי,
שְׁמוֹת	אֶבֶל		
עַ-	לֹא פֶ-	אֲנִי	
צָם -	תִּרְתִּי	בְּכֹל	כֹּל
	אֶת	רַגַע	הַזְּמַן
מִחֲדָשׁ,	חִי-	יָכוֹל	נוֹפֵל
מְלָה	דוֹת	כֶּה	וְגוֹ-
לְמִלָּה,	הַחַיִּים,	לְהֵ-	פֵל.
מִחֲשָׁבָה		שָׁבַר.	
לְמַחֲשָׁבָה,	רַק		6
פְּעֻלָּה	שׁוֹקַע	יוֹשֵׁב	הֵ-
לְפַעֲלָה,	בְּשִׁקָּט.	לְבַד,	יּוֹם
		מִבֵּיט	הֵ-
		בַּחֲלוֹן.	כֹּל
מְנִסָּה	7		
לְבָנוֹת	הֵ-		הַתְּפָרְקִי,
אֶת	יּוֹם	שְׁעַת יּוֹם,	
עֲצָמִי,	אֲנִי	שְׁאוֹן	

מְשֹׁאִיר	הוֹלֵךְ,	פְּעִי-	כִּי
אֶת הַכֹּל	אוֹלֵי	מֵת	אִם
פְּתוּחַ,	מִסְבִּיב,	לֵב	בְּחָסֵד;
	מַח־	בְּלִתי	
בְּלִי	פֶשׁ,	סְדִי-	מִשְׁלִיךְ
לְדַעַת	וְאִי-	רָה	הַצְדָּה
לְאֵן	נִי	חֲדָשָׁה,	אֶת
לְלַכַּת -	מְמַהֵר -		הַהֲגִיוֹן
		כֹּל	וְהַשְׁכָּל.
נְעוּר	כָּבֵר	מְלָה	
רַק	אֵין	חֲדָשָׁה,	(אֲנִי
בְּאֵינְטוּר-	לְאֵן	קוֹל	מְכִיר,
אֵיצְיָה,	לְלַכַּת	ח־	אִי-
בְּאֶל-	וְלֹא	סֵר	רוֹפֵה,
תוֹר,	נוֹתֵר	פ־	אֶת
נִמ־	מָה	שֵׁר,	הַגִּיוֹנָה,
נַע	לְרֹאוֹת,	רַחֵשׁ	אֶת
בְּנַחֲשׁוֹת		הַנֶּשֶׁ-	שֶׁכ־
מְדַר-	עַל	מוֹת,	(לְךָ!)
כִּים	כֵּן		
סְלוּלוֹת	הוֹלֵךְ	שׁוּב	עַל
	גַּם	מִנ־	כֵּן
(אֲנִי	לְפָה	סָה	הוֹלֵךְ
יֹדַעַ	גַּם	לְגִלוֹת	יֹתֵר
לְאֵן	לְשֵׁם,	מַחֲדָשׁ	בְּגִשׁוּשׁ
הֵן	בְּלִי	אֶת	בְּאֶפְלָה,
מוֹבִילוֹת,	שׁוּם	כֹּל	מֵאֲשֶׁר
אִי-	מִטְרָה,	הָאֲמַת -	בְּעֵינַיִם
רוֹפֵה!)			צְלוּלוֹת -
	מֵא־	לֹא	
אוֹ	זֵין	בְּשֵׁא-	מִמ־
מְקוּיִם	אֶל	לוֹת,	שֵׁשׁ,
יֶשֶׁ-	תוֹךְ	לֹא	וְכֹל
רִים -	כֹּל	בְּתִשׁוּ-	הַזְמַן
		בוֹת,	

חלק ג':	תועות	אור	מֵאֶ-
פירורים של	חַ-	גִּית־	זֵין,
מסע	מִקֶּ-	זוֹת,	נו־
1	מִקוֹת,	כְּמוֹ	גַע
טָסִים	וְאִין	גִּיצוֹ-	בְּאֶצְבְּעוֹת,
מַעַל	לְהִשִּׁי-	צוֹת	וּלְעֵתִים
הַאֲטִלְנִטִי.	כֵּן.		הוֹלֵךְ
		וּלְךְ-	לְאִבּוֹד,
תַּכְלֵת	הַאֲפֵלָה	גַע	מִשְׁפָּ-
	עוֹטֶפֶת	מֵאִי-	שָׁף
קָרָה	אוֹתִי	רוֹת	אֵת
רִיקָה	מִכָּל	אֵת	מֵאוֹת
נוֹפֶלֶת,	הַכוֹוִנִים.	הַאֲפֵק	הַשָּׁנִים
נוֹפֶלֶת.		כָּלוּ -	הַשְּׂכוֹר-
	אֲנִי	וְשׁוֹב	בוֹת
2	עוֹמֵד	הַחֹשֶׁךְ	עַל
הַרְחֵק	בְּתַח־	מִכְסָה	קִוִי
מֵהָאֲדָמָה,	נָה	אֵת	הַדָּרֶ-
מַעַל	הָאֲחֶ-	הַכֹּל -	כִּים.
עֲנִיִּים,	רוֹנָה.		
		8	
אֲנִי	מִכָּאן	אֲנִי	לְעֵתִים
שׁוֹאֵל	מִתְ-	הוֹלֵךְ	חֵשׁ
שְׂאֵלָה:	חֵיל	בְּמַעְגָּלִים.	עַל
	הַיַּעַר,		אֶצְבְּעוֹתַי,
מִי	הַשְּׂמָמָה	כָּבֵד	עַל עֵינַי
אֲנִי?	הַעֲצוּמָה,	לֹא	אֵת
		מִבֵּין	מִשְׁב
תְּשׁוּבָה	וְרֵק	שׁוֹם	הַרוּחַ
לֹא תָבוֹא.	הָאֶפֶ-	דְּבַר,	הַרְעֵנִי
	לָהּ		נָה,
שְׂאֵלָה	וְהַדְּמָמָה	וְהַמְלִים	וּלְעֵתִים
לֹא תִשְׁכַּן.	כָּאן	וְהַתְּמוֹנוֹת	נְדִירוֹת,
	מִחֲכוֹת	הָאֲחֵרוֹנוֹת	טְפוֹת
אֹר	לִי.		
הִירַח			

8	ושוב שואל ומשתאה.	המרחק את הכל בתכלת משח.	נופל על כנפי אורון.
רק עכשו ל-	מה שנפתר אמש,	4	3
ג-	נפתח מחדש עם שקיעת השמש.	לבדו, מקרר בהרים, נח המונבלאן.	הרחק למטה רכס האלפים נח.
לוח,	6	אתה, גם מקרר בהרים, לבד!	פסגות לבנות מודקרות,
שאין תשו-	תחת רגלי נפרשות	מבעד לעננים נגר שלג,	לא מאימות, לא זועמות, לא:
בות	7	כמו חלב, לבן.	עכשו, מהגבה הזה, הכל נדמה תמים כל-כך -
ואין שא-	ממרר- חק ארבע-	5	כמו העבר, כמו חלום שהלך -
לוח.	ים השנים,	ושוב צופה,	
רק עכשו ל-	שוקל את הרוח, את הפסד החיים.	ושוב תוהה,	
ג-			
לוח:			
אנו נבד-			
לים			
מחפצים			

על	הכל	9	לא בתנו-
העולם	אחת לי,	זה	עות
נופל.		לא	דם
	מקבל	שהצלח-	זור-
11	הכל	תי	מות.
אני נשען	כמו	ל-	
על גב	מתנות,	ג-	רק
המושב,		לות!	עכשו
	ומש-	כמו	ל-
מסתדר עליו	תאה	ק-	ג-
בנוחות -	באותה	דם:	לות:
	מדה	לא ראיתי,	
הלואי,	לנכח	לא ראיתי	אנו
אמרתי,	השקיעה	שום גבולות,	נבד-
הלואי	והאדם,		לים
שהמחשבות		יודע:	מחפצים
יזרמו	לנכח	לא	באהבה,
כרצונך -	שחור	בכחות	לא
זכרו-	החשך	עצמי,	פחות.
נות	בלילות.	לא	
נפרדים,		בכחות	רק
	10	עצמי -	עכשו
רסיסי	הרחק	הנפילות.	ל-
נדוני,	מהבית,		ג-
חברי -		אבל	לות,
	גבה	לא מחפש	
הלואי,	מעל	עוד	שאני
הלואי	האטלנטי,		נופל
שיפלו,	אפל,	משמעות,	דרך
שיפלו			הלילה
	רואה	ולא	
כדרךך	איך	שואל	כמו
של מלים	אור	שאלות -	יריעות
עלי.	הירח		ענן
			דקות.

חלק ד':
על החוף

1

רוֹנְנִים,
רוֹנְנִים
בְּקֵאָסִים
פְּעֻמוֹנִים,

וְחֹרְטוֹת
סְפִינִים
בְּלִבִּי
מִבְּפִינִים.

שְׁעַת צְהָרִים
נוֹפֶלֶת
מִהֶפְסָגוֹת
עַל
הָאֲדָמָה.

אֲנִי
לְבַדִּי
צוֹעֵד
בְּלֵב
עֵירָה
נְמָה.

2

הַיּוֹם
דִּיגִים
לֹא מִפְּלִיגִים
אֶל הַיָּם.

עוֹמְדִים
עַל
הַמִּזְח

בְּחִבּוּרוֹת,
מִמְּטָם

מְרָכּוֹ
בְּגָלִים
הַמְּכִים
בַּחֹף,

בְּעֻמוּדֵי
הַמַּיִם
הַמִּתְרַסְקִים
עַל
הַמְּגִדְלוֹר
בְּמַעוֹף.

3

הַגָּלִים
נוֹפְלִים
וְנוֹפְלִים
מֵהַיָּם.

סֹלְעֵי
הַחֹף
רוֹעֵמִים
בְּמַעֲמָעָם.

שְׁבֻטִים
שֶׁל מִי
מְלַח
בְּגוֹף

הַמְּגִדְלוֹר
מִצְּלִיפִים.

הַמְּחֻשְׁבוֹת,
מְלֵאוֹת

בְּרוּחַ
וּבְאֵי־שֶׁקֶט,
זוֹרְמוֹת
בְּגוֹפֵי.

4

הַחֹף
מְרוֹקֵן.

רַק
יְלָדִים
רְצִים
צוֹעְקִים
עַל
הַמִּזְח.

6

הַבְּקָר
הַיָּם
רוֹגֵעַ.

כָּלוּ
אֵיִם,

כָּמוֹ
סֹלַע
כְּבֵד,
כַּחַל,

הוֹא
שׁוֹכֵב,
כְּעוֹס
וְאֶפֶל,

אֲחֵרֵי
הַסּוֹפָה.

5

שְׁנֵתִי
הִיֵּתָה
חֶסְרֵת־שֶׁקֶט,

מְנַצֵּץ בְּאוֹר,	10	עַל בֵּית סִזְאֵן הִירָק	7	הַלִּילָה מְעַמֵּיק, מְעַמֵּיק עַד בְּלִי דִי.
הַשֶּׁמֶשׁ רוֹכְבֶת עַל סוּס צָחֹר.	טוֹב לִי בְּאַפֵּן בְּלִתִּי רְגִיל.	נוֹפֵל הַקִּיץ טֶפֶה אַחֲרֵי טֶפֶה.	רַק אֲנִי שׁוֹכֵב, וּפְקוּחוֹת עֵינַי.	
12	מֵרֵאשׁ הַתְּלַתֵּן	9	הַחֹשֶׁף נוֹפֵל עַל הַחֹלּוֹן הָאֶפֶל.	
אֲנִי יוֹשֵׁב לְבַד בְּלִי לְחֹשֶׁב	דְּבוּרָה יוֹנְקַת צוּף מֵהִבִּיל.	אֲנִי יוֹשֵׁב עַל הַחוּף וְנוֹעֵץ	הָעֵבֶר כְּלוֹ בְּבַת אַחַת נוֹפֵל.	
עַל חוֹל צְהָרִים בוֹעֵר בְּחוּף.	11	עֵינַי בַּיָּם הַצְּהָרִים הַנוֹצֵץ.	8	
13	יָם שָׁלוֹ כְּמוֹ זְכוּכִית מְנַמְנֵם,	נוֹפֶלֶת הַחֲמָה בְּטוֹר טְפוֹת שֶׁל כֶּסֶף שֶׁהַתֵּדָה,	אֲנִי עוֹמֵד עַל הַסְּלָעִים,	
אֲנִי עוֹמֵד עַל גִּבְעָה וּכְמוֹ מְרַגֵּשׁ מִחֲדָשׁ אֶת תּוֹלְדוֹת הָעוֹלָם.	שָׁבִיל שֶׁל שֶׁמֶשׁ רֵץ עַל הַיָּם.	וְהָאוֹר מֵרִיחַ, כְּמוֹ עֲנָפִים שֶׁל אֶרֶן רֶהֱ.	מֵעַל לָהּ סִיוְטָה.	
	יָם שָׁלוֹ כְּמוֹ זְכוּכִית			

יוֹנָאס מְקִיאָס

בְּמִוֶּרֶד	צוֹפֵה	שׁוֹכֵב	18
הַגְּבָעָה	בְּאַחוּ	הַיָּם.	הַגְּלִים
זוֹרְמִים	וְחוֹשֵׁב.		שׁוֹב
כְּרָמִים,		17	חוֹזְרִים
	טַל	הַסְּלָעִים	לְהַכּוֹת
כְּמוֹ	שְׁלֵטוֹת	מְעוֹלָם	בְּחוּף.
דָּם.	מִכֶּסֶף	לֹא הָיוּ	
	שֶׁהִתְנַף	כֹּה	הַסְּלָעִים
14		צָחוּרִים,	מִבְּלִיטִים
אֲנִי	עַל הַתְּלַתָּן		חֲזָה –
מְטִיפֵס	שׁוֹכֵב.	הַמַּיִם	לְפָגֵשׁ
מַעֲלָה		מְעוֹלָם	אֶת הַרוּחַ.
וּמַעֲלָה.	16	לֹא הָיוּ	
	יוֹשֵׁב	כֹּה	זוֹ
עֶקֶב	לְבִדִּי	קָרִים.	אַחֵר
נְעֻלִי	עַל		זוֹ
אֲבָנִים	הַחוּף.	הַחוּף	שְׁבוֹת
שׁוֹמֵט.		נִשְׁטָף	לְמַפְרֵץ
	קִרְנֵי	בְּרִסְיִים	הַסִּירוֹת.
עוֹצֵר.	הַשֶּׁמֶשׁ	לְבָנִים.	
	נוֹפְלוֹת,		עַל מְזוֹחַ
לְפִתְעַ	אַחֲרוֹנוֹת,	צוֹעֵד	הַמְּגִדְלוֹר
חוֹמֶק	שֶׁל סוּף	אֲנִי	עוֹמֵד
נִחַשׁ		עַל	אָדָם
עַל	הַיּוֹם.	חוּף	וּמִבֵּית
הַסְּלָע	נִזְכָּר	הַיָּם	בָּיִם.
הַלְּבָן	בְּכָל	לְבִדִּי,	
הַלוֹהֵט.	מֵה		הַגְּלִים
	שֶׁהִיָּה.	הַרְחַק	רוֹקְדִים
15		מִבֵּיתִי,	כְּסוּסִים
גְּבַעוֹת,	כְּמוֹ	הַרְחַק	לְבָנִים
גְּבַעוֹת.	קִצָּף	מִבֵּיתִי.	עַל
	שֶׁל		הַחוּף.
	דָּם,		
אֶתָּה			
יוֹשֵׁב,			

– הו,	חלק ה':	לְבַדִּי	בְּבֵית
לא	סיוּם	בְּנִמְל	הַקֶּפֶה
רְחוֹק,	לְאֵן,	וְצוּפָה	נִשְׁמָעִים
לא	לְאֵן	בְּעִיר	קוֹלוֹת
רְ-	תִלְכִּי,	הַבּוֹעֶרֶת	נִגְיָנָה
חוק –	נִפְ-	בְּלֶהֱט	וְצָחוֹק.
	שִׁ,	חֲצוֹת	19
רַק	צְרוּבָה,	הַיּוֹם.	עַל
כְּמוֹ			מִזַּח
הַקֶּ-	יַח-	מֵאַחֲרֵי	הַמְגִדְלוֹר
בְּר	פָּה,	הַתְּרִיסִים –	יוֹשְׁבִים
הַעֶ-	רַע־	סִיִּסְטָה,	בְּנִי
מִק	בָּה,	חֲלוּם.	אָדָם,
קָבֵר	מְ-	בְּעַלִּי	נוֹעֲצִים
עֶ-	דְ-	הָעֲצִים	בְּמִרְחָק
מִק	מְ-	שׁוּם	אֶת כָּל
	מֵת,	רוּחַ	מִבְּטָם.
דו		לֹא	
רָה	מֵת-	תִּעְלָעֵל.	הַיּוֹם
מִי	אוֹ-		נִגְמָר.
פָּה	נְ-	לְבַדִּי,	בְּלֵב –
סוֹל	נֵת?	כְּמוֹ	שְׁלוֹם.
לָהּ		נִפְשׁ	
	בֵּי-	לְלֹא	הַיָּם
סִי	תֵּן	מִקּוֹם,	שׁוֹכֵב,
דו	בֵּי-	מֵתַגְלָגֵל.	כְּמוֹ
	תֵּן		יָיִן,
			אָדָם.
	כִּי		20
	מָה		אֲנִי
	רְ-		צוֹעֵד
	חוק?		